

4. juni 2026

FM2026/134

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette en ordning, hvor borgerne ved indsamling af underskrifter kan fremsætte borgerforslag med henblik på behandling i Inatsisartut.

(Medlem af Inatsisartut Pipaluk Lynge, Inuit Ataqatigiit)

Tak til forslagsstilleren for at rejse en debat om, hvordan borgerne kan få større indflydelse på det politiske arbejde og de beslutninger, der træffes i vores samfund.

Fra Siumut deler vi ønsket om et stærkt demokrati, hvor borgerne oplever, at deres stemmer bliver hørt, og hvor afstanden mellem befolkningen og de politiske beslutningstagere ikke bliver større. Derfor er det vigtigt, at vi løbende drøfter, hvordan Inatsisartuts arbejde kan udvikles, og hvordan borgernes muligheder for at deltage aktivt i demokratiet kan styrkes.

Når det er sagt, mener vi samtidig, at der er flere forhold, som vi er nødt til at være opmærksomme på i forbindelse med det fremsatte forslag.

For det første er der en risiko for, at de folkevalgtes ansvar og rolle gradvist svækkes. Vi er valgt af befolkningen til at træffe beslutninger på vegne af hele landet og til at foretage de nødvendige afvejninger mellem forskellige interesser. Hvis Inatsisartuts dagsorden i stigende grad skal bestemmes gennem underskriftsindsamlinger eller lignende mekanismer, kan det medføre, at de folkevalgte får en svagere rolle i forhold til deres demokratiske ansvar.

For det andet skal vi være opmærksomme på de geografiske forskelle i vores land. Hvis indflydelse i høj grad baseres på antallet af underskrifter, vil borgere i Nuuk automatisk få lettere ved at samle det nødvendige antal støtter end borgere i mindre byer og bygder. Det skyldes ganske enkelt befolkningsfordelingen. Dermed risikerer vi, at de udfordringer og ønsker, som findes på kysten, får vanskeligere ved at opnå politisk opmærksomhed, selv om de kan være mindst lige så vigtige.

Derfor mener vi, at det også vil være naturligt at se bredere på spørgsmålet om repræsentation. Hvis målet er at styrke borgernes indflydelse og sikre større balance mellem regionerne, bør vi samtidig undersøge, hvordan mandaterne fordeles ved valg. Det kunne eksempelvis være relevant at undersøge mulighederne for at indføre et bestemt antal kredsmandater fra kysten, så repræsentationen mellem Nuuk og resten af landet bliver mere ligelig. En sådan debat fortjener efter vores opfattelse mindst lige så stor opmærksomhed.

Samtidig mener vi, at der findes andre og mere umiddelbare muligheder for at styrke borgernes deltagelse i Inatsisartuts arbejde. Her kunne man begynde med at undersøge, hvordan Inatsisartuts arbejde kan gøres mere gennemsigtigt og lettere tilgængeligt for borgerne.

Et konkret eksempel kunne være, at Inatsisartuts hjemmeside løbende viser en samlet oversigt over vedtagne forslag og beslutninger samt status på implementeringen. Mange borgere oplever i dag, at det er svært at følge, hvad der sker efter en vedtagelse. En tydelig statusoversigt over, hvilke beslutninger der er gennemført, hvilke der er under arbejde, og hvilke der endnu ikke er realiseret, ville kunne styrke både gennemsigtigheden og borgernes mulighed for at følge det politiske arbejde.

På den baggrund finder vi det positivt, at Naalakkersuisut i deres ændringsforslag lægger op til, at der gennemføres en nærmere undersøgelse af mulighederne, konsekvenserne og de demokratiske aspekter ved forslaget. Fra Siumut mener vi, at et så væsentligt spørgsmål bør belyses grundigt, inden der træffes beslutninger om eventuelle ændringer af vores demokratiske processer. Derfor støtter vi Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Fra Siumut er vi således åbne over for at drøfte nye måder at styrke borgerinddragelsen på. Men vi mener samtidig, at løsningerne skal tage højde for de geografiske forskelle i landet, sikre en fortsat stærk rolle for de folkevalgte og understøtte en mere lige repræsentation mellem Nuuk og kysten.

Med disse bemærkninger, og med respekt for flertallets holdning, henviser vi forslaget til det relevante udvalg.